

ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΟΝΗΣ ΞΕΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΒΡΥΝΙΝΗΣ ΚΑΙ ΚΩΦΩΝ ΤΟΥ
ΑΛΜΥΡΟΥ

ὑπὸ Ν. Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν τῇ Μονῇ Ξενιάς, κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀλμυροῦ τῆς Θεσσαλίας, εἶχομεν ἀντιγράψαι πρὸ δεκαπενταετίας ἔγγραφα τινὰ, ἢ φισμάνια σουλτανικά ἐξ ἐπισήμων μεταφράσεων καὶ ἐν σιγγίλιον πατριαρχικὸν κλπ. περὶ τῆς μονῆς Ξενιάς καὶ τῶν περὶ αὐτῆς χωρίων Βρυνίνης καὶ Κωφῶν τοῦ Ἀλμυροῦ.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἔμειναν μέχρι τοῦδε ἀνέκδοτα. Δημοσιεύομεν νῦν ὡς συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς ταύτης καὶ τῶν χωρίων.

Α' — Αὐτοκρατορικὸν Ὀθωμανικὸν Διάταγμα.*Σήματα Σουλτάν Σελήμ τοῦ Γ'.*

Πρὸς τὸν δικαστικὸν Κριτὴν τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ.

Γνωστοποιούμεν σοι διὰ τοῦ παρόντος ὑψηλοῦ ἡμῶν διατάγματος ὅτι ὁ ἡγούμενος τοῦ Κοκωτοῦς καὶ ὁ Δαυτὶδ ἱερομόναχος, ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ, δι' ἀναφορᾶς των ἀνήγγειλαν τῇ Ὑψηλῇ μου Πόρτᾳ, ὅτι ἐνῶ διακατεῖχον δυνάμει ταπίου καὶ τεμεσουκίου τὰς γαίας, ὀνομαζομένας * — * (¹) καὶ κειμένας ἐπὶ τῶν γαιῶν τοῦ χωρίου Δρυμῶνα, παραρτήματος τῆς ρηθείσης ἐπαρχίας, τὰς ὁποίας ἔσπειρον κατ' ἔτος καὶ ἐπλήρωνον τὸ πρὸς τὸν Κύριον τῆς γῆς δέκατον καὶ δικαίωμα, καὶ ὡσαύτως ἐνῶ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπεμβαίνωνται καὶ ἐνοχλῶνται παρ' οὐδενὸς ἄλλου, τινὲς τῶν ἀκζάλων (:) (=ἀντιπάλων) δὲν λείπουν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς αὐτὰς παρανόμως καὶ αὐθαιρέτως, καὶ ὡς ἐκτούτου ἐζήτησαν ἵνα ἐκδοθῇ παρ' ἡμῶν Βασιλικὸς Ὁρισμὸς τοῦ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ τοῦ Βασιλικοῦ Κανονίου, ὡς διαλαμβάνει τὸ ἀνὰ χεῖρας των ἀπὸ μέρους τοῦ Κυρίου τῆς γῆς (²) ταπί, καὶ νὰ ἐμποδισθοῦν οἱ παρανόμως καὶ αὐθαιρέτως ἐπεμβαίνοντες εἰς τὰς εἰρημένας γαίας. Ὅθεν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν ὡστε νὰ θεωρήσητε ἐπιμελῶς τὴν ρηθείσαν ὑπόθεσιν καθὼς καὶ τὸ

(¹) Ἐφθαρμένη ἡ λέξις τοῦ πρωτοτύπου καὶ ὡς ἄγνωστος παραλείπεται (Σημ. Μεταφραστοῦ).

(²) Κύριος τῆς γῆς ἐννοεῖται ὁ Σουλτάνος (Σημ. Μεταφραστοῦ).

ἀπὸ μέρους τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ταπί, παραδείγματος χάριν ἐὰν, οἱ ρηθέντες καλόγηροι, ἐνῶ διακατεῖχον τὰς ρηθείσας γαίας, δὲν τὰς ἀφῆσαν τρεῖς κατὰ συνέθειαν χρόνους χέρσους ἄνευ σπαρμοδίας καὶ ὠφελείας τινός, ὡστε νὰ γίνωσιν ἄξιοι ταπίου, καὶ οἱ ἐπεμβαίνοντες εἰς αὐτὰς δὲν τὰς διακατέχωσιν οὕτως, δυνάμει ταπίου τοῦ Κυρίου τῆς γῆς, ἀλλ' ἀληθῶς τὰς διακατεῖχον οἱ ρηθέντες καλόγηροι δυνάμει ταπίου καὶ ἐνῶ τὰς ἔσπειρον καὶ ἐπλήρωνον κατ' ἔτος τὸ πρὸς τὸν Κύριον τῆς γῆς δέκατον καὶ δικαίωμα τὰς ἐξουσίασαν παρανόμως καὶ αὐθαιρέτως οἱ ρηθέντες, κατὰ συνέθειαν τοῦ εἰρημένου ταπίου, νὰ παραχωρήσητε αὐτὰς πρὸς τοὺς διαληφθέντας καλογήρους καὶ νὰ ἐμποδίσητε τὴν παράνομον καὶ αὐθαίρετον ἐπέμβασιν τῶν εἰρημένων, καὶ πειθόμενοι τῷ παρόντι Ἡμῶν Ὁρισμῷ ἱερῷ, θέλετε ἐμποδίσαι πάντα πρᾶττοντα ἐναντίον τοῦ Κανονίου καὶ τοῦ Ὑψηλοῦ Ἡμῶν Διατάγματος καὶ δὲν θέλετε δώσει αἰτίαν ὡστε νὰ διατάξω καὶ ἐκ δευτέρου περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Ἐξεδόθη περὶ τὰ τέλη τῆς σελήνης Ραμπι-οὐλ-ἀχέρ, ἐν ἔτει χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ἕκτῳ (1206) (= τῷ καθ' ἡμᾶς 1791).

Πιστὴ καὶ ἀκριβὴς μετάφρασις καὶ ὡς τοιαύτην ἐπικυροῖ αὐτὴν ὁ ἐπὶ τῆς Τουρκικῆς γλώσσης

Βασιλικὸς ἐρμηνεὺς
Δημήτριος Βασιλείου

διαμένων παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ Λαμίας δυνάμει Β. Διατάγματος, ἐν Λαμίᾳ τῇ 18 Μαρτίου 1838.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Λαμίᾳ Δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν ἐπικυροῖ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ ἐπὶ τῆς Ὀθωμανικῆς διαλέκτου Διερμηνέως Δημητρίου Βασιλείου.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 18 Μαρτίου 1838

(Ὑπογραφή)

ΒΙ — Αὐτοκρατορικὸν Ὀθωμανικὸν Διάταγμα.

(Τίτλος ἰδιοκτησίας δάσους Κοινότητος Κωφῶν.

Σήματα τοῦ Σουλτάν Μουσταφᾶ Α'.

Ὁ κύριος ἡμῶν ἱεροδίκης Σμύρνης(:) (Σημ. Μεταφρ. «ἡ λέξις **Σμύρνη** ἢ ἐκ γραφικῆς παραδρομῆς παρεισέφρυσε, διότι ἐν τῇ γραφῇ μεγάλη διαφορά δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τῶν λέξεων Ἀλμυροῦ καὶ Σμύρνης, ἢ κατὰ τὴν τότε ἐποχὴν ὑπῆρχεν ἄλλη διαίρεσις τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπερ ἀπίθανον»), ὁ τύπος καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τῶν σοφῶν, αὐξηθείη ἢ σοφία σου.

Ἐν τῇ ἀφίξει τοῦ παρόντος μονογράμματός μου γνωσθήτω ὅτι οἱ ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθη τὸ παρὸν αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα μου, κάτοικοι τοῦ εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἐπαρχίαν ὑπαγομένου χωρίου Κωφοῦς ὑπέβαλον ἀναφορὰν εἰς τὴν Ὑψηλὴν μου Πύλην, ἐν ἣ ἔγνωστοποίησαν, ὅτι αἱ παρὰ τὸ χωρίον των κείμεναι θέσεις Καρβουναριά καὶ Κιολι ἀπὸ Μιλόπετραν ἕως Γερακοβοῦνι (Σεκερτέ-Δάγ), λεύκαις (Καβάκια), Κρομὸς τῆς συκῆς, Ρεῦμα τοῦ Κουνακίου, τοῦ Σιαμπάν Δοῦγες, Μανδροὶ τοῦ Γεώργη, Γκεριμέ, Ψαρόβρουσις, Μακρουράχη, Ρεῦμα Τατάρ, Βελισάρα, Κοσκουρίντσι καὶ Λίμνη, ἐνῶ ἀνέκαθεν ἦσαν εἰδικαὶ βοσκαὶ τοῦ χωρίου των καὶ ἐν τῇ ἐποχῇ ἔβοσκον ἐν αὐταῖς τὰ ποίμνια καὶ τὰ λοιπὰ κτήνη των, νεμόμενοι τὰς ὠφελείας τοῦ χόρτου καὶ τοῦ ὕδατος καὶ κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἐκτίμησιν των ἐπλήρωνον τοὺς φόρους εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ κατ' οὐδένα λόγον ἐδικαιοῦντο οἱ κάτοικοι τῶν πλησίον κειμένων χωρίων Μπακλαλι καὶ Ὀκιοῦζ-Γκιολι⁽¹⁾ νὰ διαταράξωσιν αὐτοὺς, οὗτοι ἐσημάτισαν μανδριά καὶ ἔφερον τὰ κτήνη των, προξενήσαντες εἰς αὐτοὺς στενοχωρίας, ἀντιστάντες δὲ ἐδικάσθησαν καὶ ἐξεδόθη ἀπόφασις διατάσσουσα τὴν ἔξωσιν των· καίτοι δὲ ἐπανελημμένως ἐξητάσθη ἡ ὑπόθεσις δικαστικῶς καὶ ἐλήφθησαν ὑπογραφαὶ των, ἀπειθοῦσι, καὶ εὐρίσκονται εἰς ἀτελειήτους ἔριδας.

Ἐπειδὴ διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐξελιπάρησαν τὴν ἔκδοσιν Ἱερᾶς Μου Διαταγῆς, ὅπως συμφώνως τῇ εἰς χεῖράς των εὐρισκομένη ἀποφάσει ἐμποδισθῶσι καὶ ἐξετασθῶσι.

Διατάσσω, ὅπως ἅμα τῇ ἀφίξει τῆς Ἱερᾶς Διαταγῆς μου ἐπιμελῶς μελέτησης τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης υποθέσεως ἀπόφασιν. Κατ' αὐτὴν τὰ ἐν λόγῳ μέρη ἀνέκαθεν δὲν ἦσαν μανδριά, πράγματι δὲ ἀνέκαθεν οὗτοι (οἱ κάτοικοι Κωφῶν) ἐν τῇ ἐποχῇ ἔβοσκον τὰ ποίμνια καὶ λοιπὰ κτήνη των νεμόμενοι τὰς ὠφελείας τοῦ χόρτου καὶ τοῦ ὕδατος καὶ κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἐκτίμησιν των ἐπλήρωνον τὸν φόρον εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐνῶ ἦσαν εἰδικαὶ βοσκαὶ των οἱ κάτοικοι τῶν εἰρημένων χωρίων, ἐὰν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, εἰσέτι ἀνθίστανται.

Ἐπειδὴ πᾶσα ἐνστασις κατὰ τιοῦτων δειδικασμένων υποθέσεων διὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων καθίσταται ἀπορριπτέα, δέον ὅπως ἐκτελεσθῇ, ὡς ἔχει καὶ εἰς τὰς ὡς εἴρηται, βοσκὰς των νὰ ἐπιστατήσης ἵνα βοσκῆσῃ τὰ ποίμνια καὶ τὰ κτήνη των οὗτοι (οἱ κάτοικοι Κωφῶν) καὶ τοῦ λοιποῦ ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως, τῶν ἀνέκαθεν ἐθίμων, καὶ τοῦ

(1) Τὰ χωρία Μπακλαλι καὶ Ὀκιοῦζ-Γκιολι κείμενα μεσημβρινοδυτικῶς τοῦ Ἄλμυροῦ κατεφκοῦντο μέχρι τοῦ 1881 ὑπὸ Ὀθωμανῶν.

αὐτοκρατορικοῦ μου Διατάγματος νὰ μὴ συγχωρήσῃς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν κατοίκων ἄλλων χωρίων, οὔτε ἑτέρου τινός, σημειώσεως καὶ γνωστοποίησεως τοῦτο ἀνευ ἐκδόσεως ἑτέρας Διαταγῆς μου.

Ταῦτα γενέσθωσαν γνωστὰ καὶ δέον ὅπως ἦς πιστὸς εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν μου σημεῖον. Ἐγγραφή τέλος Τζεματζι-οὔλ-ἔβελ 1113 (= 1701 καθ' ἡμᾶς) ἐν Ἀδριανουπόλει (Σημ. Μεταφρ. Ἴσως ὁ Σουλτᾶνος τότε ἦν ἐν περιοδείᾳ).

Γ'.— Αὐτοκρατορικὸν Ὀθωμανικὸν Διάταγμα

(Τίτλος ιδιοκτησίας τῆς Μονῆς Ξενίας).

Σήματα τοῦ Σουλτᾶν Μουσταφᾶ Α'.

Πρότυπα τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ Δικαίου, σοφολογιώτατοι ἱεροδίκαι Ἄλμυροῦ καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν ἀψηθείησαν αἱ ἀρεταὶ αὐτῶν.

Ἐν τῇ ἀφίξει τοῦ παρόντος αὐτοκρατορικοῦ μονογράμματός μου γνωσθήτω ὅτι:

Ἐπειδὴ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου αὐτοῦ ὑπέβαλεν αἴτησιν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν μου Διβάνιον, ἐν ἣ ἐκθέτουσιν, ὅτι ἐνῶ τὰ ἐν ταῖς θέσεσι Λυκορράχη, Ἁγία Παρασκευῆ, Μεγαλορρεῦματι, Καλογρηαῖς, Ἁγίῳ Ἰωάννῃ, Ἁγίῳ Πέτρῳ ἢ Παπᾶ-Πέτρῳ, Σβάρα καὶ Ἁγίῳ Παντελεήμονι κείμενα ἀφιερῶματα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν κελλίων τοῦ ἐν Ῥαχόβῳ τῆς ἐπαρχίας Ἄλμυροῦ εὐρισκομένου μοναστηρίου Ἁγίου Νικολάου⁽¹⁾, ἦτοι ἄμπελοι, περίβολοι, ἀγροί, μῦλοι, τσιφλίκια, ἀγιάσματα, οἰκίαι, ἐργαστήρια, χρήματα, κτήνη καὶ μετόχια, ἐξουσιάζονται παρὰ τῶν μοναχῶν τοῦ ἐν λόγῳ μοναστηρίου καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτῶν δαπανῶνται εἰς τοὺς εἰς τὸ μοναστήριον καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας οἰκοῦντας πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς ξενιζομένους, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ διαταράξῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς καταπιέσῃ. Τινὲς ἐναντίον τῶν ὄρων τῶν προνομίων των διαταράττουσι τὴν διὰ τὸ εὐαγὲς κατάστημα ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ προξενοῦσι διαφόρους ἔριδας καὶ τοὺς καταπιέζουσι καὶ οὕτω γίνονται πρόξενοι ἀκαταλογίστων ζημιῶν εἰς τε τὸν Μητροπολίτην καὶ εἰς τοὺς μοναχοὺς τοῦ ἐν λόγῳ μοναστηρίου, καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐξητοῦντο ὅπως ἐκδοθῇ ἡ Ἱερὰ

(1) Ἡ μονὴ Ξενίας ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου κεῖται ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Κοκοῦτων. Δύο ὥρας ἀνατολικῶς κεῖται τὸ μετόχιον αὐτῆς Ἅγιος Νικόλαος, ὅπερ ἦτο γεγραμμένον εἰς τὰ Τουρκικὰ ἀρχεῖα. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1867 εἶναι μόνιμος ἔδρα τῆς μονῆς Ξενίας.

Διαταγή μου και ἐμποδισθῶσιν αἱ λαμβάνουσαι χώραν καταπιέσεις, τὰ δὲ ἔσοδα τῶν τοιούτων ἐκκλησιῶν και τῶν ἀφιερωμάτων αὐτῶν εἰσπράττωνται παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῶν διοριζομένων παρὰ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἐξηρευνήθησαν τὰ ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ μου φυλλαττόμενα ἀρχεῖα τῶν ἐπισκόπων, και ἐπειδὴ εἰς τοὺς ἐν τοῖς διπλώμασιν ὄρους τῶν προνομίων των ῥητῶς ἐρμηνεύεται ὅτι ἀνεκάθεν ὁ Πατριάρχης και οἱ Μητροπολίται εὗρισκοντο ἰδιοκτῆται τοιούτων ἀμπέλων, περιβόλων και τσιφλικίων ἀνηκόντων εἰς τὰ μοναστήρια και τὰς ἐκκλησίας, και ὅτι κανονικῶς ἡ κατοχὴ και ἐξουσία τῶν ἀφιερωμένων ἀγρῶν βοῶν, μύλων ἀγιασμάτων εἰς τὰ μοναστήρια και τὰς ὁμοίας τούτοις ἐκκλησίας, ὡς και τῶν ἀφιερωμένων οἰκιῶν, ἐργαστηρίων και ἄλλων κτημάτων, ἐπιπλων, χρημάτων και κτηνῶν, ἀνήκει αὐτοῖς και κατ' ἐλάχιστον δὲν δύναται νὰ διαταράξη τις αὐτοῖς.

Διὰ ταῦτα

Ἐξεδόθη τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν μου Διάταγμα, ἵνα κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὄρους ἐνεργήσητε, και διατάττω ὅπως ἐν ἀφίξει τῆς διαταγῆς μου ἐνεργήσητε συμφώνως τῇ ἐκδοθείσῃ διαταγῇ μου και ἐπειδὴ οἱ ἐν τοῖς διπλώμασι τοῦ Πατριάρχου και τῶν Μητροπολιτῶν ἀναφερόμενοι ὄροι εἰσὶ κατακεχωρισμένοι και εἰς τὰ ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ μου ἀρχεῖα, σεῖς οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις εἰρημένοι ὑπάλληλοι δέον ὅπως συμφώνως τοῖς ἀνω ὄροις ἱεροδικαστικῶς ἐξομαλύνητε τὴν ὑπόθεσιν και ἐμποδίσητε τοὺς ἐναντίον τοῦ ἱεροῦ Νόμου και τῶν προαναφερθέντων ὄρων διαταρᾶσσοντας και καταπιέζοντας αὐτοῖς.

Ταῦτα γενέσθωσαν γνωστὰ και δέον ὅπως ἔχητε πίστιν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν μου σημεῖον. Ἐγράφη τὴν 15 Ρεμπι-οὐλ-ἔβελ 1110 (= καθ' ἡμᾶς 1698) ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Δ'.—Αὐτοκρατορικὸν Ὀθωμανικὸν Διάταγμα.

Σήματα Σουλτάν—Μαχμούτ.

Πρότυπον τῆς ἀρετῆς και τοῦ δικαίου, σοφολογιώτατε ἱεροδίκη Ἀλμυροῦ, ἀξιοθεύσαν αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἀφίξει τοῦ παρόντος αὐτοκρατορικοῦ μου μονογράμματος γνωσθήτω ὅτι :

Ἐπειδὴ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου αὐτοῦ ὑπέβαλον αἴτησιν εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν μου Διβάνιον ἐν ἡ ἐκδέτουσιν ὅτι ἐνῶ εἰς τοὺς ἐν τῷ δοθέντι αὐτῷ διπλώματι ὄρους τῶν προνομίων του σαφινίζεται ὅτι ἀνεκάθεν εὗρισκετο ἰδιοκτῆτης τῶν ἀμπέλων, περιβόλων και τσιφλικίων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐκκλησίας

και τὰ μοναστήρια και κανονικῶς ἡ κατοχὴ και ἐξουσία τῶν ἀφιερωμένων ἀγρῶν βοσκῆς, μύλων ἀγιασμάτων πανηγύρεων, τῶν μοναστηρίων και τῶν ὁμοίων τούτοις ἐκκλησιῶν, ὡς και τῶν ἀφιερωμένων οἰκιῶν, ἐργαστηρίων ἄλλων κτημάτων, ἐπιπλων και χρημάτων και κτηνῶν ἀνήκει εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν Πατριάρχας, και οὐδεὶς δύναται νὰ διαταράξη αὐτοῖς, και ἐνῶ τὰ ἐν ταῖς θέσεσι Λυκορράχη Ἁγία Παρασκευῆ Μεγαρρεύματι, Καλογρηῶν, Ἁγίῳ Πέτρῳ ἢ Παπᾷ Πέτρῳ, Σβάβνα και Ἁγίῳ Παντελεήμονι κείμενα ἀφιερώματα τῶν ἐκκλησιῶν και τῶν κελλιῶν τοῦ ἐν Ραχόβῳ τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ εὗρισκομένου μοναστηρίου Ἁγίου Νικολάου, ἦτοι ἀμπελοὶ, περίβολοι, ἀγροί, μῦλοι, τσιφλίκια, ἀγιασματα, οἰκίαι, ἐργαστήρια, χρήματα, κτήνη, και μετόχια, ἐξουσιάζονται παρὰ τῶν μοναχῶν τοῦ ἐν λόγῳ μοναστηρίου, και αἱ πρόσοδοι αὐτῶν δαπανῶνται εἰς τοὺς εἰς τὸ μοναστήριον και τὰς ἐκκλησίας αὐτοῦ οἰκοῦντας πτωχοὺς και εἰς τοὺς ξενιζομένους και συμφώνως τοῦ εἰς χεῖράς των εὗρισκομένου Ὑψηλοῦ Διατάγματος οὐδεὶς δύναται νὰ διαταράξη αὐτοῖς. Ἦδη οἱ εἰρημένοι μοναχοὶ δι' ἐκδέσεως των ἐγνωστοποίησαν τῷ Πατριάρχῃ, ὅτι τινὲς διαταράττουσι και καταπιέζουσιν αὐτοῖς, και ἐξαιτοῦνται ὅπως ἐκδοθῇ ἱερὰ Αὐτοκρατορικὴ Διαταγή μου, ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ λαμβάνουσα χώραν διατάραξις.

Ἐξηρευνήθησαν τὰ ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ μου φυλλαττόμενα ἀρχεῖα τῶν ἐπισκόπων, και

Ἐπειδὴ εἰς τοὺς ἐν τῷ δοθέντι διπλώματι τῷ νῦν Πατριάρχῃ ὄρους τῶν προνομίων του καθαρῶς σαφινίζεται, ὅτι ἀνεκάθεν ὁ κατὰ καιρὸν Πατριάρχης εὗρισκετο ἰδιοκτῆτης τῶν τοιούτων ἀμπέλων, περιβόλων, τσιφλικίων, ἀγρῶν, βοσκῶν, πανηγύρεων, μοναστηρίων, ἀγιασμάτων, μύλων και τῶν ὁμοίων, οἰκιῶν, ἐργαστηρίων, ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας του κείμενας ἐκκλησίας, ὡς και τῶν λοιπῶν ἐπιπλων και κτηνῶν τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὰς ἐκκλησίας, και οὐδεὶς δύναται νὰ διαταράξη οὐδέν.

Ἐξεδόθη ἡ ἐπαναληπτικὴ Ὑψηλὴ Διαταγή μου, ἵνα κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὄρους ἐνεργήσητε και διατάξητε, ὅπως ἐν τῇ ἀφίξει τῆς Ἱερᾶς Ἀποφάσεώς Μου συμφώνως τοῖς ἀνωτέρῳ τῇ προλαβούσῃ και τῇ παρούσῃ ἐπαναληπτικῇ Ὑψηλῇ Διαταγῇ Μου ἀκριβῶς συμμορφωθῆτε και ἐνεργήσητε και εἰς οὐδένα νὰ συγχωρήσητε ὑπεκφυγὰς και ἐνστάσεις ἐναντίον τῶν ἀνω ὄρων και τῆς Ὑψηλῆς Διαταγῆς Μου.

Ταῦτα γενέσθωσαν γνωστὰ και δέον ὅπως ἔχητε πίστιν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν Μου σημεῖον.

Ἐγράφη τῇ 20 Τζεματζῆ - οὐλ - ἔβελ 1280 (= καθ' ἡμᾶς 1818) ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ε!—'Οθωμανικὸς τίτλος τοῦ χωρίου Βρυνίνης ὑπὸ τὸ ὄνομα 'Αγόριανης τῆς ἐπαρχίας 'Αλμυροῦ (Θεσσαλίας).

Διὰ τοῦ παρόντος δηλοῦται ὅτι τὰ σύνορα τῶν ἀγρῶν καὶ δασῶν καὶ βοσκῶν καὶ τῶν ποιμνιοστασιῶν τῶν κατοίκων τοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν 'Αλμυροῦ ὑπαγομένου χωρίου 'Αγόριανης ἄρχονται ἀπὸ τὴν θέσιν Γλυστρόβραχος καὶ διευθύνονται εἰς τὸ Κακόρρευμα καὶ τὴν Βελανιδιάν, ἀφ' ὅπου ἄρχονται εἰς τὴν θέσιν Μεγάλη Στρασῆ καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ Κρεββάτια καὶ μάνδραν Σάρραν, ὁπόθεν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μετοχίου ἔρχονται εἰς τὰς Πέτραις Ρούβα-ῤάχη, ἐξ ἧς διευθύνονται εἰς τὴν 'Αγίαν Παρασκευὴν καὶ εἰς τὸ ῥεῦμα, ἀφ' ὅπου βαίνουν τὴν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ χωρίου Πλατάνου διεύθυνσιν καὶ ἔρχονται εἰς τὴν θέσιν 'Αγκαλιὰ καὶ προχωροῦσιν εἰς τὴν θέσιν Κουκουρέντσι, Μαρίας 'Ρεῦμα καὶ Βαλθωνα, ἀφ' ὅπου προβαίνουν εἰς τὸ μέρος τῶν Κοκωτῶν καὶ τοῦ μοναστηρίου Ξενιάς εἰς τὴν Ἄνω Γέφυραν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπὸ τὴν θέσιν Τσιρνοβίτη ἢ Τσιρνοβιώνικο ἄρχονται εἰς τὴν Νεροσπηλιάν, εἰς τὴν ῥάχιν Στεφάνι, εἰς τὸν Τάφον καὶ εἰς τὴν Σημαδῆραν, ἐξ ἧς ἔρχονται πρὸς τὸ μέρος τῆς Σπαρτιάς εἰς τὴν θέσιν Καγκέλια καὶ προχωροῦσιν εἰς τὴν Μπομπόκαν, 'Αλογομάνδρι, χωράφι τοῦ Γέρω-Γεώργου καὶ τὸ Κακόρρευμα, ἀφ' ὅπου πάλιν ἀπὸ Δρακόστραταν εἰς τὸ Στεφάνι, τὴν Πετάλια καὶ προχωροῦσιν εἰς τὴν ἀντίστραταν, τὸ χωράφι τοῦ 'Αποστόλου Σιδηρᾶ, τὸ χωράφι τοῦ Παπαγιάννη καὶ λήγουσιν εἰς τὴν θέσιν Ταραμᾶ. Ἄπαντα νὰ ἐντὸς τῶν συνόρων τούτων εὐρισκόμενα χωράφια, δάση, μανδριὰ καὶ βοσκαί, εἰσὶν ἰδιόκτητα κτήματα τοῦ εἰρημένου χωρίου 'Αγόριανης καὶ κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν κατοίκων τῶν γειτονευόντων χωρίων οὐδεὶς ἕτερος ἔχει γαίας, δάση, μανδριὰ καὶ βοσκάς. Ἐφ' ᾧ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἰδιοκτησίας τῶν κατοίκων τοῦ εἰρημένου χωρίου, ἵνα μὴ δύναται τις νὰ διαταράξῃ τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν ἐξεδόθη ὁ παρὼν τίτλος τὴν 29ην Μουχαρρέμ 1182 (=καθ' ἡμᾶς 1782).

Μάρτυρες :

Νικόλαος Ζαφειρίου, ἀπὸ Κοκωτούς
 Εὐστάθιος Πανταζῆς, ἀπὸ Κοκωτούς
 Βέργος 'Αθανασίου, ἀπὸ Κοκωτούς
 Γεώργιος Καπρίγος, Τσιρνοβιτλῆς
 Μῆτσιος Τόλιου, Τσιρνοβιτλῆς
 Παπακωνσταντῆ, Τσιρνοβιτλῆς.

(Γ. Σ.) 'Ο Σπαχῆς τῆς ἐπαρχίας 'Αλμυροῦ (δυσανάγνωστα) Ἄμ-
 ποι—Μπεκήρ,

Σ!—Διάταγμα τοῦ Σερασκέρη Ρούμελης-Βαλεσσῆ ὑπὲρ τῆς Μονῆς Ξενιάς.

Σφραγὶς καὶ ἐπιγραφὴ τουρκιστί.

(Μεθ' ὃ ἔπεται συμπλεγμένη ἐπιγραφὴ Βουργιουτλοῦ τοῦ Σερασκέρη Ρούμελης-Βαλεσσῆ).

Πρὸς ἐσὲ φαζλετλοῦ Ναίπ-ἑφένδη, Βοεβόδα, καὶ λοιποὶ ζαπιτάδες τοῦ Καζᾶ Ζητούνιου καὶ φαζλετλοῦ Ναίπ-ἑφένδη, καὶ ἀγιάννη καὶ λοιποὶ γέροντες τοῦ 'Αρμυροῦ. Ἐπειδὴ καὶ τὸ μοναστήρι τὸ κείμενον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη σας, τὸ ὀνομαζόμενον Ξενιά, εἰς αὐτὰς ὅλας τὰς ἀπερασμένας περιστάσεις καὶ εἰς τὴν σήμερον ἀκόμη ἔδοκίμασε καὶ δοκιμάζει πολλὰ βάρη καὶ ζημίας, καθὼς εἶναι γνωστόν, τόσον ἀπὸ τοὺς κιαφέρηδες ἀποστάτας τῆς Βασιλείας, καθ' ὅσον καὶ ἀπὸ τα πηγαινοερχόμενα ἄσκερια καὶ διαβάτας καὶ κατήνησεν εἰς ἔλεεινὸν **χάλι** καὶ **περισανιγέτι**, καὶ ἐπειδὴ κατὰ χρέος καὶ ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν τὰς ἀλλεπαλλήλους προσταγὰς τοῦ κραταιοτάτου Σευκετλοῦ Βασιλέως μας εἰς τὸ νὰ περιθάλπωμεν καὶ νὰ κάμωμεν **τεκλήφι** καὶ **ιστιμαλέτι** τοὺς πιστοὺς καὶ εὐπειθεῖς ραγιάδες τῆς κραταιᾶς Βασιλείας καὶ νὰ τοὺς προφυλάττωμεν ἀπὸ κάθε ἐναντίον διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ὑψηλοῦ Μπουργιουτλοῦ προσταζόμεν ὅλους κοινῶς ἐσᾶς τοὺς ἀνωτέρω εἰρημένους χακίμηδες, Βοεβοδάδες, ἀγιάννιδες, καὶ ὅλους τοὺς σερκερδέδες τῶν ἄσκεριῶν λαὶ λοιπῶν, ὁποῦ τὸ ἀνωτέρω μοναστήρι τῆς Ξενιάς νὰ ἦναι ἀπείρακτον καὶ ἀνενόητον τόσον ἀπὸ κονάκια καὶ ἄλλα βάρη καὶ τεκλήφια, καθ' ὅσον καὶ ἀπὸ τζελέπηδες, μορτζῆδες, σουμπασάδες καὶ κάθε λογῆς σεῖμένηδες. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἀπὸ Σπαχῆδες οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν νὰ ζητοῦν καὶ νὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ ῥηθὲν μοναστήρι, παρὰ ἐκεῖνο μόνον, ὁποῦ εἶναι ἀποφασισμένον ῥητῶς εἰς τὸ Ἴερὸν Αὐτοκρατορικὸν Χατ-Χουμαγιούν, τὸ ὁποῖον κρατοῦν οἱ καλόγεροι τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου εἰς χεῖράς των. Αὐτὰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω προσταγὰς μας προσέχετε καλῶς νὰ τὰς διαφυλάττητε ἀπαρασάλευτα καὶ διαφορετικὰ νὰ μὴν κάμητε ὅτι **ῥιζᾶν** εἰς τὰ τοιαῦτα κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἔχομεν (λείπει μίᾳ λέξις).

Ἐξεδόθη τὸ παρὸν ἡμέτερον Βουργιουτλοῦ δι' ἀπὸ τὸ Ντιβάνι τοῦ Ρούμελης Σερασκέρη τῆ 8 ἐν ἔτει 1285 (=1828 καθ' ἡμᾶς). γράφεις ἐν Μηνὶ Φεβρουαρίου 27.

Ζ'. — *Ἐπιγραφαι διαφόρων Τουρκικῶν ἐγγράφων Ξενιάς*

Ἡ Μονὴ Ξενιάς πλὴν τῶν διαφόρων πατριαρχικῶν σιγγιλίων, ἅτινα ἐδημοσιεύσαμεν ἀλλαχοῦ⁽¹⁾, καὶ ὧν ἐν δημοσιεύομεν κατωτέρω, καὶ τῶν ἀνωτέρω δημοσιευομένων αὐτοκρατορικῶν φερμανίων ὧν ἔχομεν ἐπισήμους μεταφράσεις ἐκ τῆς τουρκικῆς γλώσσης, κέκτηται καὶ ἄλλα σουλτανικὰ φερμάνια καὶ ἄλλα τουρκικὰ ἐγγράφα, τὰ ὁποῖα δεόν νὰ μεταφρασθῶσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν. Καὶ προσεπαθήσαμεν μὲν ἄλλοτε νὰ πείσωμεν τὸν ἡγούμενον κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐν Βόλῳ κ. Δημητρίου Κ. Τσοποτοῦ νὰ μᾶς παραδώσῃ ταῦτα ἐπὶ ἐπιστροφῇ ἵνα δαπάναις τοῦ κ. Τσοποτοῦ μεταφρασθῶσιν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πείσωμεν αὐτόν, ἵνα ἐπαληθεύσῃ τὸ λουκιάνειον ἐκεῖνο: «*Δεινὸν ἢ ἀγνοια καὶ πολλῶν κακῶν αἰτία*» τοῦ ἡμετέρου κλήρου!

Ἀρκούμεθα δὲ ἤδη νὰ παραθέσωμεν ὧδε τὰς περιλήψεις, ὡς φέρουσι ταῦτα ἄπισθεν γεγραμμένας ὑπὸ ἀμαθοῦς χειρός:

1) Ὅτι εἶναι ὁ λογαριασμός τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου χρονῶν διακοσίων.

2) Ὅτι νὰ μὴ δίδωσι σπένζαν (=εἶδος φόρου) εἰς τὸν σπαχῆν, οὔτε τὰ ὑπάρχοντά των νὰ ἐξουσιάζωνται παρὰ τινος ἄλλου, εἰμὴ ἀπὸ τοὺς μοναστηριακοὺς, φερμάνι τοῦ Ἁγ. Νικολάου.

3) Ἐτοῦτο τὸ φερμάνι εἶναι χρονῶν 161 σουλτὰν Ἰμβραήμ.

4) Τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγ. Γεωργίου(;) Κοκός-μουκατασί, ταπὶ εἰς χωρίον Καλέργια: Τοῦ Ἁγίου Σταγῶν δεφτέρ νὰ μὴ γίνηται.

5) Φερμάνι διὰ τὰ ῥεητά: 1792: δεκεμβρίου 18.

6) Φερμάνι τοῦ Σουλτὰν Σουλεϊμὰν 1101 (τουρκ. χρονολ.)

7) Φερμάνι δι' αὐτοῦ νὰ μὴ πληρώνουν *καισίμη* ἢ *καλογέλη* (=οἱ καλόγεροι) τοῦ Ἁγ. Νικολάου καὶ εἶναι χρονῶν: 104: — Τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὄρισμός διὰ τοὺς καλογέρους (δι' ἄλλης χειρός).

8) Χουτζέτι ἀπὸ τὸν Ἰσούφη τὸν γραμματικὸν τζήκα ἀπὸ τοὺς Κοκοτοὺς ἀποκριθῆκαμε εἰς τὸν Ἀρμερό. — Χουτζέτι τοῦ Ἰσούφαγα γραμματικοῦ τζήκα ἀπὸ τοὺς Κοκοτοὺς ἀποκριθῆκαμε εἰς τὸν Ἀρμερόν.

9) Χουτζέτι τοῦ 1170.

(¹) Ν. Ι. Γιαννοπούλου, Ἱστορία καὶ ἐγγράφα τῆς μονῆς Ξενιάς, ἐν Δελτίῳ Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας, τόμ. Δ'. 1892, σελ. 653—692 καὶ ἐν ἀνατυπώσει, ἐν Ἀθήναις 1896 ἐνθα προσετέθη ἡ περιγραφὴ τῆς μονῆς Ξενιάς καὶ τοῦ μετοχίου αὐτῆς Ἁγ. Νικολάου (σελ. 693—724) μετὰ τῶν ἐκκλησι. ἐπιγραφῶν. — Πρβλ. Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστ. καὶ Ἐθνολ. Ἑταιρ. τόμ. Η'. 1922 σελ. 32—38.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων ἐπισήμων Ὀθωμανικῶν ἐγγράφων καὶ διαταγμάτων ἡ μονὴ κέκτηται καὶ ἄλλα τοιαῦτα ποικίλα, μὴ ἔχοντα ὄπισθεν ἑλληνιστὶ σημειώσεις περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν. Εὐκταῖον δὲ θὰ ἦτο νὰ μεταφράζοντο ἅπαντα καὶ ἐδημοσιεύοντο, διότι μέγας θὰ συνέβαλον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς κατὰ τοὺς ἐπὶ τουρκοκρατίας χρόνους.

Η'. *Πατριαρχικὸν σιγγίλιον ἀνέκδοτον τοῦ 1770*

† Σωφρόνιος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῶν εὖ τε καὶ καλῶς προϊσταμένων ἔργων ἂν ὁμολογοῖτο εἶναι εἰσκοπεῖν μὲν ἐκ παντὸς τρόπου, ὅπως τὰ ἐκάστῳ ἀσφαλῶς παραμενεῖ δίκαια, τὰ δὲ περὶ τούτων προεκδοθέντα γράμματα ἐκ διδαχῆς ἀνακαινίζοντες, τοῖς ἔπειτα εἰς τὸν δεῖ παραπέμποιεν χρόνον. Οὕτω γὰρ ἂν τοῦ τῆς λήθης σκότους, ὅτι πορρωτάτω ἀποσκεδανυμένου, ὡς ὑπὸ ἀκτίαι τοῖς γράμμασι προφανῆ τὴν τῶν πραγμάτων ἔχοιμεν διορθᾶν ἀλήθειαν. Διὰ γὰρ τὰ γράμματα, ὅσα μὲν ἐκ τῆς ἀδικίας δεινὰ διαφεύγουσιν ἄνθρωποι, οἷων δὲ δικαίων ἐπίβουλοι γίνονται, ἀπειρον ἂν εἴη καταριθμῆσθαι πρὸς γε ὄρωντας ὁσημέραι τὰς πλείους τῶν διαλύσεων τοῖς ἀμφισβητοῦσιν ἐκ τούτων γιγνομένης. Αἱ μὲν οὖν περὶ τὰ γράμματα ἐκδόσεις τε καὶ ἀνακαινίσεις τοιοῦτον ἀγαθὸν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ πρὸς τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν καὶ τοῖς καλῶν προϊσταμένοις προσήκόν ἐστιν. Ὅσην γὰρ τὰ φάρμακα τὴν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγὴν τοῖς ἀσθενοῦσιν ἐργάζονται σὺν λόγῳ προσφερόμενα τοσοῦτον καὶ τὸ τοῦ ἱατροῦ ἐπιδείκνυται ἀποτελούμενον ἔργον. Ἀλλὰ ταῦτα κοινὰ ἂν εἴη πᾶσιν, οἷς περ ἀρχή τις ἐπιτέτραπται ἄρχειν. Ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καὶ τοῦτο ἴδιον ἐκ παλαιοῦ προνεμένηται καὶ τὴν περὶ τὰ ἱερὰ καὶ σεβάσματα Σταυροπηγιακὰ Μοναστήρια ἐκ τῶν ἐνότων ἀντίληψιν ἐπιδείκνυσθαι, μεταρρυθμίζουσα μὲν πρὸς τὸ ἐμμελές, εἴ τι τούτων παρὰ χορδὴν τῆς κανονικῆς διατυπώσεως τύχοι ἀνακρουόμενον, τὰ δὲ ἀρχαῖα αὐτῶν βραβεύουσα δίκαια καὶ διὰ γραμμάτων ἐν ἀσφαλεῖ ἔσχει τεθειμένη. Ταῦτα οὖν καὶ ἡ Μετριότης ἡμῶν, ὡς καλά, ἀμὰ δὲ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἐθίμοις ἐκ παλαιοῦ ἐμμένειν προθυμουμένη, οὐ παύεται ἐν γράμμασι διαπράττουσα, ὡς περ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Σταυροπηγιακοῦ Μοναστηρίου. Ἐνεφανίσθη γὰρ ἡμῖν Πατριαρχικὸν Συνοδικὸν σιγγιλίῳδες ἐν μεμβράναις γράμμα ἐκδοθὲν ἐπὶ πατριαρχεύοντος τοῦ ἐν Μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου Πατριάρχου

Κωνσταντινουπόλεως ἁοιδίου Γαβριήλ, καὶ γεγραμμένον κατὰ χιλι-
στον ἑπτακοσιοστὸν τέταρτον ἔτος, ⁽¹⁾ σαφῶς δηλοῦν, ὅτι τὸ κατὰ τὴν
ἐπισκοπὴν Ζητουίνου ἱερὸν καὶ σεβάσιμον Μοναστήριον ἐπ' ὄνοματι
τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐπιλεγόμενον τῆς Ξενιάς.
ἀνωθεν μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρχε σταυροπηγιακῆ ἀξία τετιμημένον καὶ
παντελοῦς ἐλευθερίας ἡξιωμένον. μηδενὶ ἄλλω ὑποκείμενον. εἰμὴ μόνω
τῷ καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικῷ. Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ.
λόγω ὑποταγῆς παρέχον κατ' ἔτος ἀνὰ δύο ὀκάδας κηρίου, εἶχε δ' ὑφ'
ἑαυτῷ ὑποκείμενον τὸ ἐν τῷ αὐτῇ ἐπισκοπῇ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν κείμε-
νον μετόχιον, τιμώμενον ἐπ' ὄνοματι τοῦ Ἁγίου Νικολάου· εἶτα διὰ
καιρικὰς τινὰς περιστάσεις οἱ ἐν τῇ ῥηθέντι μοναστηρίῳ πατέρες μετα-
βάντες εἰς τὸ μετόχιον, οὕτω δυσαναποσπᾶστος εἶχον τῆς ἐκεῖθεν δια-
τριβῆς ὥστε καὶ τὰ ἐκ τοῦ μοναστηρίου κτήματα καὶ ἀφιερῶματα με-
τασπᾶμενοι καὶ εἰς τὸ μετόχιον μεταθέντες, τὸ μὲν μοναστήριον εἰς
μετόχιον, τοῦτο δὲ εἰς ἐκεῖνο, ἀνω ποταμῶν, τὸ τῆς παροιμίας, ἀντε-
στραμμένως καὶ ἀκόσμως πάντῃ μετεποίησαν.

Ταῦτα μὲν οὖν τὸ ῥηθὲν παλαιγενὲς σιγγιλιῶδες δηλοῦν τὴν ἀρ-
χαίαν τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου ἀξίαν, τὴν ἐκ τούτου εἰς τὸ μετόχιον
μετοίκησιν τῶν πατέρων, τὴν σὺν οὐδενὶ κόσμῳ μεταποίησιν τούτων,
τελευταῖον ἐπάγει καὶ συνοδικὴν ἐπιταγὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν τοῦ
τε μοναστηρίου καὶ τοῦ μετοχίου κατὰ τὸ ἔκπαλαι ἀποκατάστασιν.
Ἄλλὰ καὶ ἤδη ἐδηλοποιήθη ἡμῖν παρὰ τινῶν θείῳ ζήλῳ κεινημένων,
ὅτι διὰ τὰς προσυμβάσας (Κύριος οἷς οἶδε κρίμασιν) καιρικὰς ἀνωμα-
λίας περιπεσόν, εἰς ἣν καὶ πρότερον, ἀκοσμίαν καὶ ἀταξίαν, κινδυνεύει
τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον ἄρδην παρεωραμένον ἀπολεσιθῆναι. Ταῦτα
δὲ ἀνηγγέλη ἡμῖν θερμῶς ἐξαιτουμένων ἀνακαινισθῆναι μὲν τὴν ἐκ
παλαιῶν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ μοναστηρίου, ἀπο-
καταστῆσαι δὲ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ πρὸς τὸ εἰρημένον μετόχιον τάξιν
καὶ πρέπουσαν κανονικὴν εὐκοσμίαν. Ταύτην οὖν τὴν αἴτησιν, ὡς εὐ-
λογον οὔσαν ἀποδεξάμενοι, γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ
τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἁγίῳ
Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ ῥηθὲν
ἱερὸν καὶ σεβάσιμον μοναστήριον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν
Θεοτόκου τῆς Ξενιάς ἐπιλεγόμενον, κατὰ τὴν ἁγιωτάτην ἐπισκοπὴν
Ζητουίνου, τῶν ὁσιωτάτων πατέρων εἰς αὐτὸ ἀνελθόντων, καὶ τῶν

κτημάτων ἀπάντων καὶ ἀφιερῶμάτων αὐτοῦ μετακομισθέντων ἀπὸ τοῦ
ῥηθέντος μετοχίου, σὺν τούτοις ἀπασιν κινήτοις τε καὶ ἀκινήτοις, τοῖς
τε ἤδη οὔσι καὶ τοῖς εἰσέπειτα προστεθησομένοις ἀναποσπᾶστοις καὶ
ἀναφαιρέτοις μένειν ὀφείλουσι, κατὰ πάντα καιρὸν, ὡς πρὸς Θεὸν ἀπαῖ
ἀφιερῶθεισιν, ὑπάρχη καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται κατὰ
τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ τάξιν καὶ κατάστασιν πατριαρχικὴν, σταυροπηγια-
κὴν καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἀδούλωτον ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόχλητον
παρ' οὔτινος οὐδ' ἑνὸς προσώπου ἱερωμένου καὶ λαϊκοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ κατὰ
τόπον ἀρχιερέως, μνημανευομένου ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ μετόχιῳ αὐτοῦ
τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, μηδενὶ ὑποκείμενον, μήτε τι ὀφείλον διδόν-
ναι τι, εἰμὴ μόνω τῷ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικῷ καὶ οἰκουμενικῷ ἀποστο-
λικῷ θρόνῳ ἀνὰ δύο ὀκάδας κηροῦ εἰς σημεῖον ὑποταγῆς. Τὸ δὲ παρὰ
τὸν αἰγιαλὸν μετόχιον, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὄνοματι τοῦ Ἁγίου Νικολάου
κατὰ τὴν αὐτὴν ἁγιωτάτην ἐπισκοπὴν Ζητουίνου, ὑπάρχη ὑποκείμενον,
ὡς καὶ πρότερον, τῷ μοναστηρίῳ, τούτῳ, διοικούμενον καὶ κυβερνώ-
μενον ὑπὸ τῶν παρὰ τοῦ ἡγουμένου τοῦ μοναστηρίου κοινῇ γνώμῃ
ἐκπεμπομένων πατέρων. Οἱ δ' ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι δαιώτατοι πα-
τέρες διάγωσιν ἡσυχῶς καὶ φιλαλλήλως κατὰ τὸν τύπον καὶ τάξιν τοῦ
μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος, σκοποῦντες τὰ πρὸς αὔξησιν καὶ βελτίωσιν
τοῦ μοναστηρίου καὶ μετοχίου τούτου. Ἐπειδὴν ἐν χρείᾳ γένωνται
ἡγουμένου μὲν, ἔχουσιν ἐκλέγειν ἐξ ἑαυτῶν κοινῇ γνώμῃ, ὅστις ἂν φανῇ
ἄξιός τε καὶ πρωτεύων ἐπ' ἀρετῇ καὶ κοσμιότητι, χειροτονίας δὲ, ἔχουσι
προσκαλεῖν, ὃν ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τὸ ἐκτελεῖν τὰς χειρο-
τονίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, χωρὶς τῆς τοῦ ἱεροῦ
συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως. Τοῖς δ' ἐκεῖθεν Χριστιανοῖς πᾶσιν ἐντελλό-
μεθα πατρικῶς, ὅπως ἀπονέμωσι πρὸς τὸ μοναστήριον τοῦτο πᾶσαν τὴν
προσῆκουσαν εὐλάβειαν καὶ σπουδὴν παρέχοντες ἑαυτοὺς προθύμους,
βοηθοῦντες ἅει λόγῳ τε καὶ ἔργῳ καὶ φροντίζοντες περὶ τῆς συστάσεως
καὶ διαμονῆς αὐτοῦ. Ὅσοι δ' ἂν τοῦναντίον τολμήσωσιν ἀντιπράττοντες
τῆς σταυροπηγιακῆς καταστάσεως τῷ ἐπηρεᾶσαι τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ
καὶ τῇ ἀρχαίᾳ αὐτοῦ τάξει καὶ εὐκοσμίᾳ μετακινουῦντες τι καὶ ἀνατρέπον-
τες, οἱ τοιοῦτοι, ὁποῖας ἂν ᾧσι τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένοι εἴησαν
παρὰ τῆς Ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος,
τοῦ ἑνὸς ἐν τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι
καὶ ἄλυτοι μετὰ θάνατον, ἢ μερὶς αὐτῶν μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα,
στένοντες εἴησαν καὶ τρέμοντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὁ Κάϊν, κληρονομή-
σειαν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα καὶ ἔνοχοι τοῦ
πυρὸς τῆς γενένης καὶ ὑπόδικοι τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι καὶ πάσαις ταῖς

(1) Ἐξεδόθη τοῦτο ὑπὸ Ν. Γ. Γιαννοπούλου ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἰστ. καὶ
Ἐθνολ. Ἑταιρ. τόμ. Δ'. 1892, σ. 658 καὶ ἐξῆς.

πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηνεκῆ καὶ μόνιμον ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγγιλιῶδες ἐν μεμβράναις ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα κἄν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καταστροφῆν καὶ ἐδόθη τῷ ῥηθέντι κατὰ τὴν ἀγιωτάτην ἐπισκοπὴν Ζητουνίου ἱερῷ Μοναστηρίῳ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ξενίας λεγομένῳ, ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ κατὰ μῆνα Μάρτιον, ἐπινεμήσεως δεκάτης (=1770).

† Σωφρόνιος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων δυσανάγνωστοι).

Θ'. — Πατριαρχικὸν ἔγγραφον Μονῆς Ξενίας (τοῦ 1873).

† Ἰωακείμ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὅσιώτατοι, ὅτε ἡγούμενος καὶ λοιποὶ πατέρες τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λαρίσης κειμένου ἱεροῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ Μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου Ξενίας, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἔστω γνωστὸν καὶ τῇ ὑμῶν δσιότητι, ὅτι τοῦ παναγιωτάτου προκατόχου ἡμῶν κυρίου Ἀνθίμου παραίτησιν οἰκειοθελῆ ποιησαμένου, κοινῇ δημοφώνῳ γνώμῃ καὶ κανονικῇ ψηφοφορίᾳ τοῦ τε ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ ἐκλεγέντες ἐκλήθημεν, ἵνα καὶ δεύτερον ἀναλάβωμεν τοὺς οἴακας τοῦ παγκοίνου σκάφους τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Καίπερ δὲ ἐν γλυκυθυμίᾳ τὸν ἀπράγμονα βίον ἐπὶ δεκαετίαν μετιόντες, οὐδὲ κατὰ νοῦν εἴχομεν ἐπὶ τὰς μερίμνας ἐπανελεῖν τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος, ἅτε ἐκ πείρας μακροῦς ἐγνωκότες ὕσας καὶ οἴαις ἐξηκάνθωται ταῖς φροντίσιν, ἥδη μάλιστα, ὅτε καὶ περιστάσεις ἀντίξοι καὶ ζητήματα σοβαρὰ βαρεῖαν ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν τὴν εὐθύνην, ἐν οὕτῳ προκεχωρημένη τῇ ἡλικίᾳ, ὅμως τῇ φωνῇ τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοῦ χριστωνύμου πληρώματος ὀφειλομένως ὑπέκοντες, ὡς φωνῇ ἀληθῶς τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἐν ἀνταπαρνήσει πρὸς τὸν ἀγῶνα ἀπεδυσάμεθα, πάσας ἡμῶν τὰς ἐλπίδας τῷ εἰρηνάρχῃ καὶ προνοητῇ Θεῷ ἀναθέμενοι. Καὶ δὴ τῇ α'. τοῦ ἀρχαιμένου μηνὸς Δεκεμβρίου ἐν αὐτοπροσώπῳ παρουσίᾳ ἐνώπιον τοῦ Μεγαλειοτάτου ἡμῶν

ἀνακτος ἀξιωθέντες τῆς ὑψηλῆς ἀναγνωρίσεως καὶ πλείστων ἄλλων ἀριπρεπῶν ἐνδειξεων καὶ διαβεβαιώσεων τῆς Βασιλικῆς εὐμενείας καὶ προνοίας ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἀγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, θαρραλεώτερον ἀνελάβομεν τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ βαρῆα τῆς πατριαρχείας καθήκοντα.

Ταῦτα τοίνυν ἐκδηλοῦντες καὶ τῇ ὑμῶν δσιότητι διὰ τῆς παρουσίας πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς, καὶ ἀφορμὴν εὐκαιρον παρεχόμενοι εἰς ἀπόδοσιν θερμῶν δεήσεων καὶ εὐχῶν πρὸς τὸν Ὑψίστον ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως τῶν διακαῶν πόθων καὶ προθέσεων ἡμῶν, τῶν ἐνδιαφερουσῶν τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ὁρθόδοξον πλήρωμα, ἀκολούθως ἐπιδαφιλευόμεθα πᾶσιν ὑμῖν ὡς ἀπαρχὰς τῆς δευτέρας ταύτης πατριαρχείας ἡμῶν τὰς ἐγκαρδίους πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἐντελλόμενοι, ὅπως μνημονεύητε τοῦ κανονικοῦ ἡμῶν ὀνόματος, ὡς νενομίσται, ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις ἐπιγιγνώσκοντες δὲ τὰ ἱερὰ τοῦ μοναδικοῦ ἐπαγγέλματος καθήκοντα, διάγητε πρὸς ἀλλήλους ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἀδελφικῇ, τηροῦντες ἀπαραβάτως τὰ ἱερὰ δόγματα τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ τὰς παραδόσεις τῶν κανονικῶν ἐθίμων καὶ τάξεων, ὡσπερ καὶ τὰ γεγραρὰ προνόμια τῆς σταυροπηγιακῆς ἐλευθερίας καὶ χάριτος, ὧν πλούτεϊ καὶ ἡ ἱερὰ αὕτη μονή. Οὐχ ἦττον δε καὶ ἀσχολούμενοι ἀνευδότης εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν ἱερῶν συγγραμμάτων τῶν θεοφόρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀρουόμενοι τὰ καθαρὰ καὶ διαυγῆ νάματα τῆς σωτηριώδους διδασκαλίας, θυθμίζητε τὸ πολίτευμα ὑμῶν εἰς εὐαρέστησιν τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, ᾧ συνετάξασθε, τοῦ κόσμου τούτου τὴν ματαιότητα ἀποθέμενοι· σὺν πᾶσι δὲ τούτοις ὑπαγορεύομεν τῇ ὑμῶν δσιότητι, ἵνα διατηρῆτε ἀκριβῶς τὸ καθήκον τῆς εἰλικρινοῦς ὑπακοῆς πρὸς τὸ Βασιλεῖον Κράτος, δεόμενοι τοῦ ὑψίστου ὑπὲρ τοῦ κραταιοτάτου καὶ γαληνοτάτου ἡμῶν Ἄνακτος Ἀβδουλ-Αζίζ-Χάν, αὐθέντου ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ τῶν πολυχρονίων καὶ εὐμενεστάτων αὐτοῦ ὑπουργῶν, τῶν διηνεκῶς μεριμνῶντων ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ ἀνέσεως τῶν πιστῶν τοῦ Κράτους ὑπηκόων. Πεπεισμένοι δὲ περὶ τῆς ὀφειλομένης προνοίας, ἣν διατρέφομεν καὶ ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς, ἀναφέρετε θαρροῦντως ἡμῖν πᾶσαν ἐμπίπτουσαν μοναστηριακὴν ὑμῶν ὑπόθεσιν, ἐν βεβαιότητι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν προστασίας καὶ ἀντιλήψεως, ὑπὲρ τῆς αἰσίας αὐτῆς διεξαγωγῆς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετ' ὑμῶν.

αωογ. Δεκεμβρίου γ. ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Γ'—*Ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἐπισήμων ἀνδρῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. ΚΓ' χειρογράφῳ κώδικι τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἐταιρείας «Ὁρθυός».*

τοῦ ΙΗ' αἰῶνος.

Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἐταιρείας «Ὁρθυός» ἀπόκειται χειρόγραφος χαρτῶς κώδιξ ὑπ' ἀριθ. ΚΓ', ἐσταχωμένος διὰ χαρτωνίου καὶ δέρματος ἐν καλῇ καταστάσει. φέρων ἔξωθεν ἔκτυπα κοσμήματα καὶ τὰς εἰκόνας τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἐκτύπους. Ἐν αὐτῷ πολῦτιμος ὑπὸ πᾶσαν ἔποισιν ἐν γένει ὕλη τεθησαύριστα. γραφεῖσα κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ ὑπὸ διαφόρων χειρῶν. Περὶ τοῦ κώδικος τούτου ἐγράψαμεν ἄλλοτε ἐν τῇ «*Ἀρμονία*» τοῦ Μπαρτ, τομ. Β', σελ. 350. Ἐπίσης δ' ἐξ αὐτοῦ ἔδημοσιεύθησαν ὑφ' ἡμῶν μὲν ἐν τῇ *Ἐπετηρίδι* τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσού» διάφορα ποιήματα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος (*Ἐπετηρ.* τόμ. Γ', 1902, σελ. 128—139). ὑπὸ δὲ τοῦ κ. Σπυριδάκι *ἀνέκδοτα χειρόγραφα τῆς Ἐταιρείας «Ὁρθυός»* ἐν τῇ αὐτῇ *Ἐπετηρίδι* (τόμ. Ε', 1901, σ. 151—158) καὶ *Ἐπιτάφιος Θρηῆνος τῆς πρώτης Ἑλληνίδος βασίλισσας τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναΐδος τῆς Δεοντιάδος ἢ Εὐδοκίας* (401—460 μ. Χ.) ἐν τῷ *Δελτίῳ* τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἐταιρείας «Ὁρθυός» (τεύχ. Γ', 1900, σελ. 33—36) καὶ *Ἡ παιδεία κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα καὶ ἐξῆς* (ἐν Θεσσαλίᾳ) ἐν τῷ αὐτῷ *Δελτίῳ* (τεύχ. Δ', 1901, σελ. 25—34).

Πλὴν τῶν ἄλλων δ' ἀνεκδότων ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι φέρονται καὶ τινες ἐπιστολαὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἀνέκδοτοι. Εἶναι δὲ αὗται :

1) Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Πασχάλη τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Δημήτριον τὸν Ὀλλανδόν.

2) Ἐπιστολὴ τοῦ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγορῶν ἀρχιμανδρίτου Ἰωσήφ πρὸς τινὰ ἀρχιμανδρίτην Γρηγόριον (τοῦ ἔτους αψ'ητ'). Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωσήφ εἶναι ὁ διασκευαστὴς τῆς Ἀκολουθίας καὶ τοῦ Βίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Νέου τοῦ ἐν Βουνένη τῆς Θεσσαλίας ἀσκήσαντός τε καὶ ἀθλήσαντος, ἐκδόσεως τῆς Ἀκολουθίας τοῦ αψ'ηθ' (=1799).

3) Ἐμμετρα ἐπιγράμματα τοῦ αὐτοῦ Ἰωσήφ εἰς τὸν ἅγιον Βησσαρίωνα, ἀρχιεπίσκοπον Λαρίσης.

4) Ἐπιστολὴ τοῦ ἐπισκόπου Σταγῶν Παΐσιου πρὸς τὸν αὐτὸν Ἰωσήφ. κλπ. αἵτινες καλὸν εἶναι νὰ δημοσιευθῶσιν.

ΜΙΧΑΗΛ Α. ΔΕΝΔΙΑ

ΟΙ ΒΑΡΑΓΓΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

Ἔισαγωγή

Συχνάκις γίνεται λόγος παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς χρονογράφοις καὶ τοῖς νεωτέροις ἱστορικοῖς, ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν τοῦ Βορρᾶ καὶ τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς, περὶ τῆς πολεμικῆς φυλῆς τῶν Βαράγγων⁽¹⁾. Γενικῶς χαρακτηρίζονται οὗτοι ὡς σωματοφύλακες τοῦ Ἑλληνος Αὐτοκράτορος⁽²⁾. Ὅποιοί τινες ὅμως εἰδικώτερον ἦσαν οὗτοι, εἰς ποῖον ἢ ποῖα ἔθνη ἀνήκον, πόθεν ὄρμωντο, ὑπὸ ποίας συνθήκας καὶ πότε προσῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βυζαντίου εἶναι ἐρωτήματα, τὰ ὅποια ἀφ' ἑαυτῶν εἰς πάντα γεννῶνται, τὰ ὅποια ἔχουν μείνει ἐν μέρει τοῦλάχιστον ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέχρι τοῦδε ἀναπάντητα καὶ εἰς τὰ ὅποια, ἀκριβῶς διὰ τοῦτο, ἐν ἀλληλουχίᾳ πρὸς ἄλληλα θὰ προσπαθίσωμεν εἰς τὴν πραγματείαν ταύτην ν' ἀπαντήσωμεν.

Ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ θέματος καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐνιαίας ἀπόψεως, ἀπὸ τῆς ὁποίας τοῦτο ἐνταῦθα πραγματευόμεθα, θέλωμεν ἀναγκασθῆναι ἐν τῇ διευκρινίσει ὀρισμένων σκοτεινῶν σημείων νὰ προστρέξωμεν εἰς πλείονας ἱστορικοὺς κλάδους³ θέλωμεν ἐπικαλεσθῆναι πολλὰς πηγὰς, ἑλληνικὰς καὶ ξένους, θέλωμεν ὁμιλήσει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ τὴν ἐθνολογίαν τῶν Βυζαντινῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι γινώσκουν, ὅτι οἱ μεσαιωνικοὶ μας πρόγονοι δὲν ἦσαν καὶ πολὺ δυνατοί, διὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐτῶν καὶ τὴν κρατοῦσαν εἰς αὐτὴν ἐθιματυσίαν, τὴν πομπόδι ἀνατολικὴν ἐθιμοτυσίαν, δι' αὐτὴν τέλος τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν καθόλου ἐξέλιξιν τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Θὰ κάμωμεν ὁμοίως ἐν τῇ διευκρινίσει τοῦ θέματος εἰρύτερον λόγον διὰ τὴν

(1) Συνήθης ἡ γραφὴ *Βάραγγοι*. Ὁ I. Schopen, ἐκδότης τοῦ *Κατακουζηνου* ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς Βόννης, ἐν I, 389, 15 ἀναγράφων *Βαράγκους* ὑπόσημοι: *alii scriptoribus βαράγγοι dicuntur*. Ἐν τῇ *Constitutio Patmia* (1088 μ. Χρ.) φέρεται ὁ τύπος *βαράγγων*. Ἴδε *Zacchariae a Ligenthal, Jus graecoromanum* τ. 3, 373.

(2) Καθὼς ὁ Sophocles εἰς τὸ *Λεξικόν* του διδάσκει ὅτι οἱ Βάραγγοι ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὸ Βυζάντιον περὶ τὰ μέσα τῆς δωδεκάτης μ. Χρ. ἐκατονταετηρίδος, καθὼς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν.